

APSTIPRINĀTS
Cesvaines novada domes
2017. gada 16. marta domes sēdē Nr. 4,
lēmums Nr. 15. §

**Uzraudzības pārskats par
Cesvaines novada attīstības programmas
2012. - 2018. gadam
īstenošanu 2012. - 2014. gadā**

Sagatavoja: Cesvaines novada domes teritorijas plānotāja

CESVAINE, 2017

SATURS

Saturs	2
Izmantotie saīsinājumi	3
Ievads	4
1. Cesvaines novada attīstības vispārējs raksturojums	5
2. Cesvaines novada attīstības programmas 2012. - 2018. gadam īstenošanas attīstība	6
2.1. Cilvēkresursi	6
2.2. Dabas resursi	7
2.3. Tehniskā infrastruktūra	8
2.4. Pašvaldības pārvalde	9
2.5. Uzņēmējdarbības vide	11
2.6. Izglītība	11
2.8. Kultūra, sports un aktīvā atpūta	13
3. Vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas radītāju izvērtējums	14
4. Investīciju plāna īstenošanas progress	17
Secinājumi	19
Priekšlikumi	20
Informācijas avoti	21

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

CSDD - Ceļu Satiksmes Drošības Direkcija

CSP - Centrālās statistikas pārvalde

LAD – Lauku atbalsta dienests

LDC – Lauksaimniecības datu centrs

LIZ – lauksaimniecībā izmantojamā zeme

LVĢMC - Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

PVD – Pārtikas un veterinārais dienests

TIC – tūrisma informācijas centrs

IEVADS

Cesvaines novada Attīstības programma 2012. – 2018. gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments.

Cesvaines novada Attīstības programmā ir ietvertas šādas nodaļas:

1. Cesvaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pamatelementi;
2. Rīcības programma 2012. - 2018. gadam;
3. Attīstības programmas uzraudzības kārtība;
4. Cesvaines novada attīstības prioritāšu saskaņotību ar nacionāla un reģionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītajām prioritātēm.

Cesvaines novada Attīstības programmas 2012. - 2018. gadam gala redakcija apstiprināta ar Cesvaines novada domes 15.11.2012. lēmumu Nr. 16, vienlaicīgi apstiprinot arī Cesvaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2012. - 2024. gadam.

Cesvaines novada Attīstības programmā 2012. - 2018. gadam ir noteikta Cesvaines novada attīstības vīzija, ilgtermiņā sasniedzamie mērķi, kā arī noteiktas ilgtermiņa prioritātes un rīcības virzieni.

Cesvaines novada ilgtermiņa mērķu sasniegšanu paredzēts veikt, īstenojot 20 uzdevumus atbilstoši 3 izvirzītajām vidēja termiņa attīstības prioritātēm.

Efektīvas pārvaldības pamatā ir uzraudzība un novērtēšana konkrētā laika posmā. Uzraudzības ietvaros tiek izvērtēta noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanas pakāpe, kas sasniegta īstenojot politiku, ieguldot resursus, kā arī ārējās vides faktoru ietekmē. Lai konstatētu pārmaiņas novada ekonomiskajā, sociālajā un vides situācijās, parādītu pašvaldības darbības progresu, noteiktu, vai Cesvaines novada Attīstības programma 2012. - 2018. gadam tiek īstenota kā plānots, tika izstrādāts uzraudzības pārskats.

Šis ir pirmais Attīstības programmas 2012. - 2018. gadam uzraudzības pārskats. Attīstības programmas uzraudzības pārskatam ir informatīvs un analītisks raksturs.

Pārskatu sagatavoja Cesvaines novada domes teritorijas plānotāja, izmantojot informāciju no citām pašvaldības struktūrvienībām, apkopojot informāciju no dažādiem valsts reģistriem un datu bāzēm, un cita veida informāciju.

Komentārus un ieteikumus par pārskata pilnveidošanu var iesniegt Cesvaines novada domes teritorijas plānotājam: tālr. 648 52715, e-pasts: ruta.putnina@cesvaine.lv

1. CESVAINES NOVADA ATTĪSTĪBAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

Cesvaines novada attīstības līmeņa indekss līdz 2014. gadam, salīdzinot ar rādītāja vērtību bāzes gadā, ir nedaudz palielinājies, taču vieta Latvijas attīstības indeksa rangā ir samazinājusies no 85. vietas uz 90. vietu. Attīstības indeksa palielināšanos galvenokārt veicināja bezdarba līmeņa samazināšanās un demogrāfiskās slodzes samazināšanās.

Cesvaines novadā līdz 2014. gadam aktivizējies uzņēmējdarbība, par ko liecina iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju palielināšanās, bezdarba līmeņa samazināšanās. Katru gadu Cesvaines novadā tiek reģistrēti vairāki uzņēmumi dažādās nozarēs.

1.1. tabula. Cesvaines novada attīstības pamatrādītāju izvērtējums

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gads	Rādītāja vērtība bāzes gadā	Vēlamā attīstības tendence 2018. gadā	Rādītāja vērtība 2012. gadā	Rādītāja vērtība 2013. gadā	Rādītāja vērtība 2014. gadā	Datu avots
1.	Teritorijas attīstības līmeņa indekss	2013.	-0,757	↗	Nav pieejams	-0,757	-0,753	VRAA
2	Teritorijas attīstības indeksa rangs	2013.	85.vieta	↗	Nav pieejams	85.vieta	90.vieta	VRAA
3.	Iedzīvotāju skaits gada sākumā	2011.	3 107	↗	3 065	3 033	2 927	PMLP
4.	Demogrāfiskā slodze	2011.	526	↘	531	520	533	RAIM
5.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju	2011.	270,01 EUR	↗	288,52 EUR	323,91 EUR	347,34 EUR	RAIM
6.	Bezdarba līmenis (%)	2011.	11,30	↘	13,10	11,20	10,70	NVA
7.	Izglītojamo skaits	2011./2012. m.g.	553	↗	520 (2012./2013. m.g.)	491 (2013./2014. m.g.)	457 (2014./2015. m.g.)	Pašvaldības izglītības iestādes
8.	Reģistrētie uzņēmumi uz doto gadu	2011.	173	↗	194	195	190	Lursoft

Rādītāju apzīmējumi:

sarkana krāsa - tendence pasliktinās;

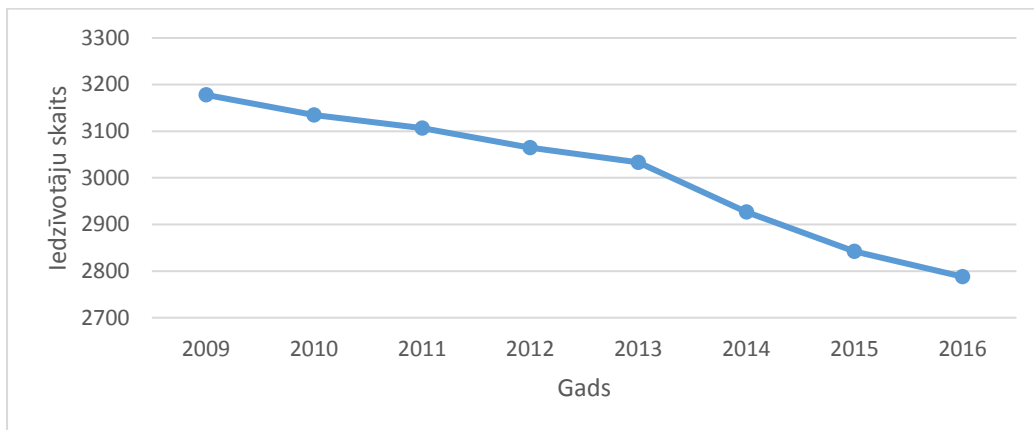
zaļa krāsa - tendence uzlabojas;

melna krāsa - rādītājs palicis nemainīgs.

2. CESVAINES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2012. - 2018. GADAM ĪSTENOŠANAS ATTĪSTĪBA

2.1. Cilvēkresursi

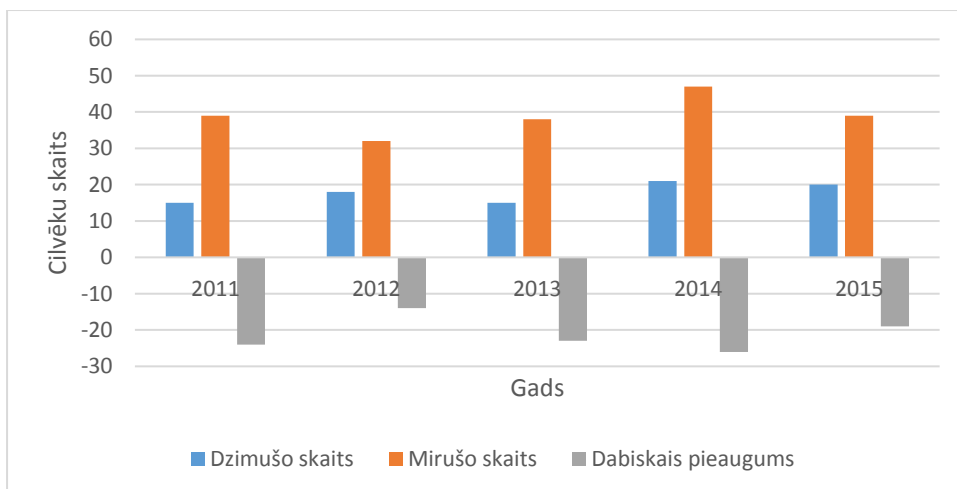
Pēdējos gados Latvijā vērojama kopējā iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence. Iedzīvotāju skaits samazinās arī Cesvaines novadā. Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem Cesvaines novadā 2016. gada 1. janvārī dzīvoja 2788 iedzīvotāji. Kopš 2009. gada kopējais Cesvaines novada iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 390 personām.

2.1.1. attēls. Iedzīvotāju skaita dinamika 2009. – 2016. g. (uz katra gada 1. janvāri)

(Avots: PMLP)

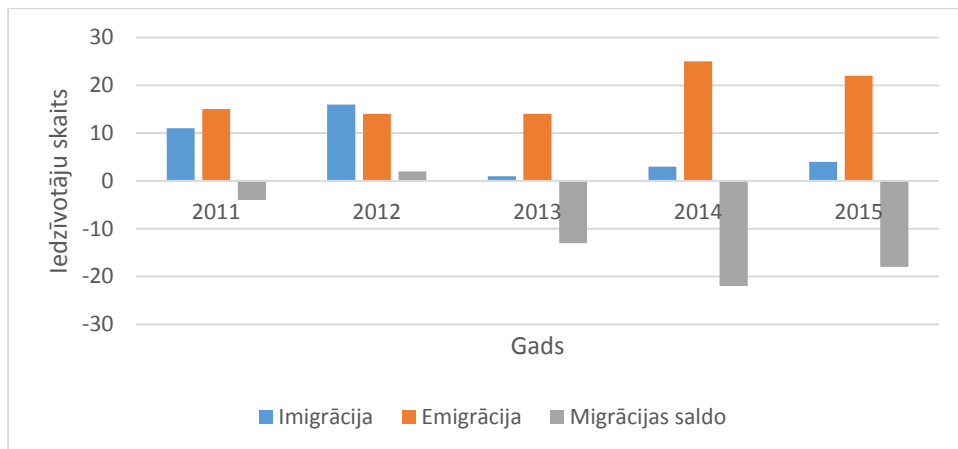
Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem 2015. gadā Cesvaines novadā iedzīvotāju skaitu papildinājuši 20 jaundzimušie, bet miruši 39 iedzīvotāji. Cesvaines novadā dabiskais pieaugums no 2011. gada līdz 2015. gadam ir bijis negatīvs. Tas skaidrojams ar zemu dzimstības līmeni, kuru savukārt ietekmē iedzīvotāju skaita samazināšanās. Salīdzinot ar 2011. gadu, dzimstība Cesvaines novadā ir palielinājusies par 5 jaundzimušajiem, reģistrētais mirušo skaits saglabājies.

2.1.2. attēls. Iedzīvotāju dabiskās kustības rādītāji 2011. – 2015. g.

(Avots: PMLP)

Apdzīvojuma blīvums vidēji Cesvaines novadā 2015. gada sākumā bija 14,9 iedz./km². Samazinoties iedzīvotāju skaitam novadā, samazinās arī apdzīvojuma blīvums no 16,3 iedz./km² 2011. gadā līdz 14,9 iedz./km² 2015. gadā.

2.1.3. attēls. Iedzīvotāju starptautiskā ilgtermiņa migrācija 2011. – 2015. g.
(Avots: CSP)

2.2. Dabas resursi

Pēc 2010. gada Lauksaimniecības skaitīšanas rezultātiem (atjaunināti 11.10.2013.) Cesvaines novadā bija 6 271 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, t.s., 2 948 ha – aramzeme, 2 695 – sējumi, 1 ha – zemenes, dekoratīvās kultūras un dēstu audzētavas, 1 ha – siltumnīcas, 252 ha – papuves, 27 ha – ilggadīgie stādījumi, 84 ha – piemājas dārziņi, 3 211 ha – pļavas un ganības, 2 233 ha – izmantotās pļavas un ganības, 978 ha - pļavas un ganības, kuras neizmanto produkcijas ieguvei, bet tiek uzturētas labā lauksaimniecības un vides stāvoklī un par kurām saņem platību maksājumus.

Kopējā LIZ platība novadā nedaudz samazinās. Salīdzinot 2012. un 2013. gadu ar 2014. gadu, ir redzams, ka nekopto LIZ platība ir palielinājusies gandrīz par pusi. To varētu skaidrot ar LIZ pamešanu, kā rezultātā šīs zemes aizaug. Neapstrādātās zemes potenciāli varētu izmantot lauksaimniecības ražošanai.

2.2.1. tabula. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes apsekošanas rezultāti
(Avots: LAD)

Gads	Informācija sagatavota uz	Kopējā LIZ platība	Kopto LIZ platība	Kopto LIZ platība (%)	Nekopto LIZ platība	Nekopto LIZ platība (%)
2012	23.11.2012.	8022,5 ha	7353,3 ha	92 %	669,2 ha	8 %
2013	02.12.2013.	7981,0 ha	7287,0 ha	91 %	695,0 ha	9 %
2014	05.12.2014.	7969,7 ha	6613,1 ha	83 %	1356,6 ha	17 %

LVĢMC derīgo izrakteņu krājumu bilancē par 2012. gadu ir iekļauta 1 atradne, kura 2012. gadā tika izmantota, 2013. un 2014. gadā iekļautas 2 atradnes, kuras 2013. un 2014. gadā tika izmantotas.

2.2.2. tabula. Cesvaines novadā izmantojamo derīgo izrakteņu atradnes, būvmateriālu izejvielu krājumi (izpētītie (A kategorijas), novērtētie (N kategorijas))

(Avots: LVĢMC, Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2012. - 2014. gadu. 30.01.2017.)

Nr.	Atradne, iecirknis	Uzņēmēj sabiedrība, izmantošanas licences (atļaujas) numurs un izsniedzējs	Izmantošana	Izpētes veicējs un gads, akceptētie krājumi	Krājumi 2012. gada 1. janvārī, tk., m ³	Krājumi 2013. gada 1. janvārī, tk., m ³	Krājumi 2014. gada 1. janvārī, tk., m ³
1.	BIKSĒRE (I iecirknis)	SIA "ZDZ" Licence Nr. 8/290 2006.10.30.- 2016.09.20. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra	Būvniecībai, ceļu būvei	Latgiprodortrans 1977			
				Smilts-grants			
				A - 2 925.80	2702.60	2675.86	2658.53
				N 1 337.00	1217.45	1217.45	1217.45
				Smilts			
				A - 624.40	624.40	609.90	598.70
N - 0.00	114.00	114.00	114.00				
2.	KRAUKĻI	AS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Atļauja Nr. 1 2009.10.15- 2016.08.28 Cesvaines novada dome	Būvniecībai, ceļu būvei un remontam	Latgiprodortrans 1978,1983 Ceļuprojekts 2002			
				Smilts-grants			
				A - 1476.80	-	261.52	261.29
				N - 0.00	-	0.00	0.00
				Smilts			
				A - 396.90	-	15.59	15.59
N - 0.00	-	0.00	0.00				

2.3. Tehniskā infrastruktūra

Autoceļi

Pēc CSDD datiem Cesvaines novadā no 2012. līdz 2014. gadam notikuši 18 ceļu satiksmes negadījumi, no tiem 7 ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem (1 bojāgājušais un 7 ievainotie).

2.3.1. tabula. Autoceļu un ielu garums Cesvaines novadā

(Avots: CSP)

		2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
Valsts autoceļu garums (km)	Pavisam	52,2	47,4	52,0	52,2
	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	13,6	8,5	13,4	13,6
	Šķembu un grants segumi	38,6	38,9	38,6	38,6
Pašvaldības autoceļu garums (km)	Pavisam	163,0	163,0	163,9	163,9
	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	3,8	3,8	3,6	3,6
	Šķembu un grants segumi	159,2	159,2	160,3	160,3
Pašvaldības ielu garums (km)	Pavisam	23,0	23,0	23,1	23,1
	Asfaltbetona un citi bitumizētie segumi	12,7	12,7	11,7	11,7
	Šķembu un grants segumi	10,4	10,4	11,4	11,4

Uzsākti projekti "Tiltu rekonstrukcija (uz pašvaldības autoceļa Nr. 27 Lejas Putniņi – Kārkli, Dreikas tilts, Līkais tilts)", "A. Saulieša ielas pieturvietas izbūve", "Ielas apgaismojuma ierīkošana Estrādes ielā".

Ūdenssaimniecība

Īstenotie ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstības projekti:

- 1) “Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija un paplašināšana Cesvainē” (realizēts 2012. – 2014. gadā) – tika rekonstruēta un paplašināta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma Cesvainē.
- 2) “Būvuzrauga pakalpojumi ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas un paplašināšanas līgumam Cesvainē” (realizēts 2012. – 2014. gadā) - tika noslēgts līgums par pakalpojumu.
- 3) “Mobilā vakuumsūkņa iekārtas iegāde” (realizēts 2012. – 2014. gadā) - tika iegādāta mobilā vakuumsūkņa iekārta.

Siltumapgāde

Īstenotie siltumapgādes infrastruktūras attīstības projekti:

- 1) “Pirmskola: iekšējo siltumtīklu nomaiņa” (realizēts 2013. – 2014. gadā) – tika nomainīts siltumtīkls, uzlabota dzīves vide.
- 2) “Apkures sistēmas maiņa Cesvaines bibliotēkas ēkā no vietējās uz centralizēto” (realizēts 2013. – 2014. gadā) – tika sakārtota vide, radītas kvalitatīvas darba telpas un uzlabota darba kvalitāte.

Uzsākts projekts “Siltumtrases izbūve uz A. Saulieša ielu”.

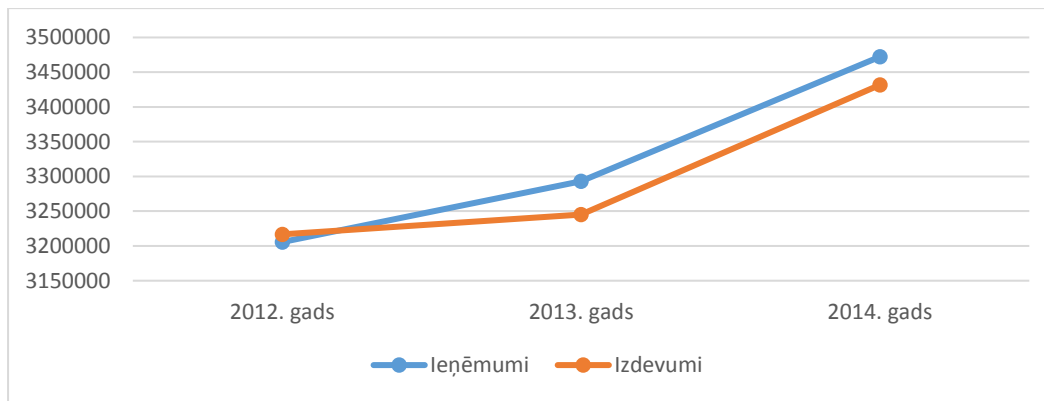
Labiekārtojums

Īstenots labiekārtošanas attīstības projekts “Rotaļu laukuma ierīkošana Cesvainē” (realizēts 2013. – 2018. gadā) – tika ierīkots rotaļu laukums un sakārtota vide.

Uzsākts projekts “Vizuāli pievilcīgas publiskās ārtelpas attīstība Cesvaines pilsētā, īpaši akcentējot muižas apbūves daļu (parka labiekārtošana, vienāda stila soliņu un atkritumu urnu uzstādīšana pilsētas teritorijā”.

2.4. Pašvaldības pārvalde

Salīdzinot 2012. gadu ar 2014. gadu, budžeta ieņēmumi ir palielinājušies.

2.4.1. attēls. Cesvaines novada ieņēmumi un izdevumi 2012. – 2014. g., EUR.

(Avots: Valsts kase)

Analizējot pamatbudžeta izdevumu struktūru, redzams, ka lielāko Cesvaines novada izdevumu daļu veido izdevumi izglītībai.

2.4.1. tabula. Cesvaines novada pamatbudžeta izdevumi 2012. – 2014. gadā

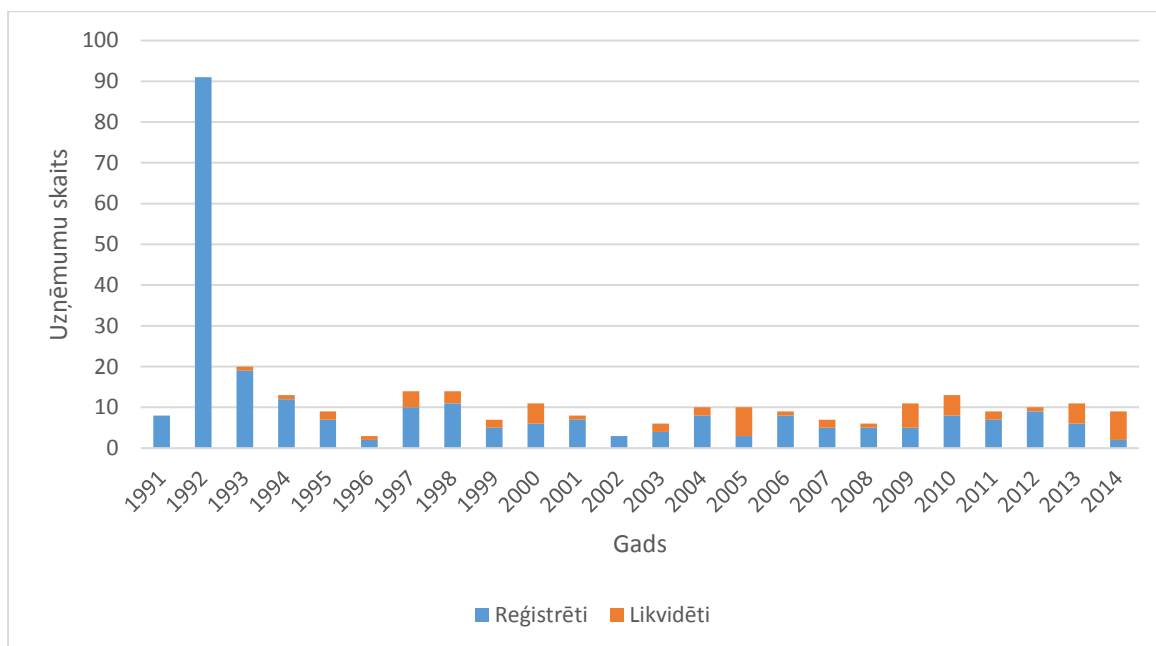
		2012. gads	2013. gads	2014. gads
Izpildvara, likumdošanas vara, finanšu un fiskālā darbība, ārlietas – vispārējie valdības dienesti	Kopā (EUR)	619 393	253 083	207 094
	t.s. uzturēšanas izdevumi	312 071	250 361	193 785
	t.s. kapitālie izdevumi	307 322	2 722	13 309
Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	Kopā (EUR)	135 291	377 376	220 166
	t.s. uzturēšanas izdevumi	115 331	229 094	129 364
	t.s. kapitālie izdevumi	19 960	148 282	90 802
Atpūta, kultūra un religija	Kopā (EUR)	187 887	306 004	343 307
	t.s. uzturēšanas izdevumi	174 060	296 249	314 246
	t.s. kapitālie izdevumi	13 827	9 755	29 061
Izglītība	Kopā (EUR)	1 748 459	1 791 656	2 014 570
	t.s. uzturēšanas izdevumi	1 658 963	1 771 070	1 797 481
	t.s. kapitālie izdevumi	89 496	20 586	217 089
Sociālā aizsardzība	Kopā (EUR)	296 978	286 178	275 814
	t.s. uzturēšanas izdevumi	290 574	279 065	272 718
	t.s. kapitālie izdevumi	6 404	7 113	3 096
Kopējie izdevumi (EUR)		2 988 008	3 014 297	3 060 951

Īstenotie pašvaldības un pārvaldības efektivitātes uzlabošanas attīstības projekti:

- 1) “Attīstības un plānošanas speciālistu piesaiste” (realizēts 2012. – 2014. gadā) – tika piesaistīts plānošanas speciālists.
- 2) “Energoefektivitātes paaugstināšana Cesvaines novada administrācijas ēkā” (realizēts 2012. – 2014. gadā) – tika izstrādāts projekts un iegūts finansējums.

2.5. Uzņēmējdarbības vide

Pēc SIA „Lursoft” datiem sākot no 1991. līdz 2014. gadam Cesvaines novadā ir reģistrēts 251 uzņēmums, likvidēti 61 uzņēmums.

2.5.1. attēls. Cesvaines novadā reģistrēto uzņēmumu dinamika 1991. – 2014. g. (uz 21.02.2017.)
(Avots: Lursoft)

Tūrisms

Cesvaines novada centrālais tūrisma objekts ir Cesvaines pils, kas piesaista tūristus visa gada garumā. Cesvaines novadā iespējams apskatīt arī Cesvaines pils parku, Muižas kompleksu, Cesvaines luterāņu baznīcu, Mūra loka tiltu pār Kujas upi, Grašu muižu, Voļģu velnakmeni, Kārzdabas pareizticīgo baznīcu, A. Saulieša piemiņas istabu "Sauliešos", Kraukļu pamatskolu.

2.6. Izglītība

Īstenotie izglītības attīstības projekti:

- 1) “Cesvaines internātpamatskolas informatizācija” (realizēts 2012. – 2014. gadā) – iegādāts aprīkojums.
- 2) “Celtnieku iela 1 - Cesvaines pirmskolas izglītības iestāde: - zibensnovēdēja uzstādīšana visām ēkām” (realizēts 2013. gadā) – tika sakārtota vide, kas nodrošina kvalitatīvas izglītības iespējas.

Uzsākts projekts “Jauniešu centra izveide”.

Pirmskola:

Cesvaines novadā ir pirmskolas izglītības iestāde "Brīnumzeme". Iestādē darbojas 6 grupas bērniem vecumā no 1,5 - 7 gadiem. Licencētas divas speciālās pirmskolas izglītības programmas (izglītojamiem ar valodas traucējumiem, izglītojamiem ar jauktiem attīstības traucējumiem).

2011./2012. m.g. pirmskolu apmeklēja 120 bērni, 2012./2013. m.g. – 132 bērni, 2013./2014. m.g. – 119 bērni, 2014./2015. m.g. – 97 bērni. Audzēkņu skaits samazinās, jo samazinās iedzīvotāju skaits novada un līdz ar to arī dzimstība.

Vispārējā izglītība:

Cesvaines novadā darbojas divas vispārējās izglītības iestādes – Cesvaines vidusskola un Cesvaines internātpamatskola.

Cesvaines vidusskola realizē pamatizglītības programmu, vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programmu, matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programmu, vispārējās pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas programmu.

Cesvaines internātpamatskola realizē pamatizglītības programmu, pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas programmu, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās veselības traucējumiem, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem.

2.6.1. tabula. Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs pa mācību gadiem

Izglītības iestāde	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.
Cesvaines internātpamatskola	92	78	71	60
Cesvaines vidusskola	341	310	301	300
KOPĀ	433	388	372	360

Jaunatnes politika

Cesvaines novada domes Bērnu un jauniešu centrs izveidots 2013. gada 6. martā, atvērta 2013. gada 13. septembrī.

Bērnu un jauniešu centrs nodrošina lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem, kā arī tiek sniegta informācija par bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām Cesvaines novadā.

2014. gadā Bērnu un jauniešu centru apmeklējuši 2026 reizes, dienā vidēji 12 bērni. Salīdzinot ar 2013.gada rādītājiem, apmeklētāju skaits ir pieaudzis.

2.7. Sociālā drošība un veselības aprūpe

Cesvaines novadā darbojas Sociālās aprūpes centrs. Tā pārziņā atrodas pansionāts, kurā vidēji uzturas 20 pensionāri, kurus aprūpē 9 darbinieki.

Novadā darbojas 3 ģimenes ārstu prakses, viena sieviešu veselības aprūpes ārste, viena zobārstniecības iestāde, kurā zobārstniecības pakalpojumus sniedz 3 stomatoloģes un 2 higiēnistes.

Īstenots drošības attīstības projekts “Videonovērošanas kameru uzstādīšana Cesvaines pilsētā” (realizēts 2014. – 2015. gadā) – tika uzstādītas kameras un atklāti pārkāpumi.

2.8. Kultūra, sports un aktīvā atpūta

Cesvaines novadā darbojas Kultūras nams, Cesvaines bibliotēka, Kraukļu bibliotēka, muzejs.

Kultūras namā darbojas jauktais koris „Cesvaine”, senioru koris „Virši”, bērnu deju grupa „Ritmiņš”, dāmu deju grupa „Kamene”, folkloras kopa „Krauklēnieši”, Cesvaines Tautas teātris, Cesvaines pūtēju orķestris, TDA „Cesvaine”.

Cesvainē darbojas sporta halle, novusa klubs, futbola komanda. Cesvainē atrodas skaistumkopšanas centrs “Mora”, kurā iespējams apmeklēt dažādas nodarbības baseinā.

Īstenotie kultūras attīstības projekti:

- 1) “Izstāžu zāles telpas remonts Cesvaines bibliotēkā” (realizēts 2013. – 2014. gadā) – tika sakārtota vide un uzlabota darba vide.
- 2) “Pils kamīnzāles koka paneļu/sienu restaurācija” (realizēts 2013. – 2014. gadā) – tika sakārtota vide un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums, tika piesaistīti tūristi un palielinājies apmeklētāju skaits.

Uzsākti projekti “Pils austrumu spārna 2. stāva telpu kosmētiskais remonts”, “Kultūras nama materiāli tehniskais nodrošinājums”.

3. VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀŠU SASNIEGŠANAS RADĪTĀJU IZVĒRTĒJUMS

Ilgtermiņa vīzija

Pirmais formulējums - *Cesvaines novadu atpazīstam kā profesionāli organizētu, viesmīlīgu un skaistu tūrisma pilsētu ar šeit raksturīgiem ražošanas uzņēmumiem, izkoptu un papildinošu tīklu lauku teritorijā, saglabātu kultūras mantojumu un attīstītu amatniecību un lauksaimniecību.*

Otrais formulējums - *Vieta, kur ir mājas un darbs. Atgriezies Cesvainē nekad nevar būt par tālu.*

Lai sasniegtu ilgtermiņa vīziju, attīstības programmā ir nodefinētas 6 vidēja termiņa prioritātes (VP), kuras paredzēts īstenot 6 rīcības virzienos (RV). Katra rīcības virziena īstenošanai definēti 20 konkrēti uzdevumi (U).

Lai novērtētu vidēja termiņa prioritāšu rezultātu sasniegšanu, katram rīcības virzienam ir izdalīti vairāki rādītāji.

Zemāk esošajā tabulā parādīts, kādus rādītājus ir plānots sasniegt 2018. gadā, un kāda rādītāja vērtība sasniegta trīs gadu periodā - 2012., 2013. un 2014. gadā.

3.1. tabula. Vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti vidēja termiņa prioritāšu novērtēšanai

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gads	Rādītāja vērtība bāzes gadā	Prognozētā rādītāja vērtība 2018. gadā	Rādītāja vērtība 2012. gadā	Rādītāja vērtība 2013. gadā	Rādītāja vērtība 2014. gadā	Datu avots
RV 1.1. Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana								
1.	Pils izmantošanas stratēģija; līgumi ar privātiem investoriem	2012	0	Vismaz 3	0	0	1	Pašvaldības dati
2.	Amatniecības, mājražošanas uzņēmumu skaits	2012	Nav datu	Augs vismaz 1,5 reizes	-	4	4	Pašvaldības dati, PVD
3.	Tūrisma pakalpojuma sniedzēju skaits	2012	9	Augs; vismaz 15	9	11	11	Pašvaldības dati, TIC
4.	Lauksaimniecības produktu pārstrāde un pārtikas ražošanas uzņēmumu skaits	2012	2	Augs; vismaz 4	2	5	6	Pašvaldības dati, PVD
5.	Bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu skaits	2012	4	Augs; vismaz 15	4	7	11	Pašvaldības dati, LDC
RV 2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība								
6.	Velosipēdu infrastruktūras izveide	2011	0	Vismaz 15 km marķētu celiņu,	0	0	0	Pašvaldības dati

	pilsētā (km)			vismaz 2 km atsevišķu ceļu				
7.	Centralizētās kanalizācijas sistēmas patērētāju skaits	2011	445	Nesamazināsies; 445	912	912	1210	Cesvaines komunālie pakalpojumi
8.	Centralizētā apkures sistēmas patērētāju skaits	2011	288	Nesamazināsies; 288	285	285	285	Cesvaines siltums
9.	Centralizētās ūdensapgādes patērētāju skaits	2011	573	Nesamazināsies; 573	1320	1320	1382	Cesvaines komunālie pakalpojumi
10.	Ceļu segums uz pašvaldības ceļiem un ielām:	2011						Pašvaldības dati
	asfaltētās		14,58	Pieaug	15,33	15,33	15,33	
	grantētās		182,61	Samazināsies	171,69	171,69	171,69	
	bez seguma		3,76	Samazināsies	3,76	3,76	3,76	
RV 3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība								
11.	Novada izglītības un kultūras iestādes ir izremontētas un tehniskā kārtībā	2011	4	Vismaz 4	4	5	5	Pašvaldības dati
12.	Izglītojamo skaits	2011./2012. m.g.	553	Nesamazināsies	520 (2012./2013. m.g.)	491 (2013./2014. m.g.)	457 (2014./2015. m.g.)	Pašvaldības dati
RV 4.1 Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana un kultūrvides attīstība								
13.	Informācijas stendu skaits pie kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem	2012	4	Pie katra pieminekļa	4	6	6	TIC
14.	Tūrisma maršrutu izveide	2012	9	Augs; vismaz 20	9	9	9	TIC
15.	Tūrisma gidu skaits	2012	7	Augs; vismaz 15	7	6	7	TIC
RV 5.1. Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana								
16.	Ārstniecības iestāžu skaits	2011	5	Nesamazināsies; 5	6	6	7	Pašvaldības dati, Veselības inspekcija
17.	Sociālo darbinieku skaits	2011	4	Pieaug; vismaz 6	3	3	3	Pašvaldības dati
RV 6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana								
18.	Iedzīvotāju skaits	2011	3 107	Nesamazināsies	3 065	3 033	2 927	Pašvaldības dati
19.	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	2011	81	Pieaug; 90	-	193	217	Pašvaldības dati

20.	Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits	2010	176	Pieaugš	178	182	207	Pašvaldības dati, CSP
21.	Teritorijas attīstības indekss	2010	-0,188	-0,1	Nav datu	-0,757	-0,753	VRAA
22.	Noslēgto sadarbības līgumu skaits ar citām pašvaldībām	2011	5	Pieaugš	5	5	5	Pašvaldības dati
24.	Bezdarba līmenis	2011	265	Samazināsies; maks. 150	226	198	182	Pašvaldības dati, NVA
25.	Trūcīgo personu skaits	2011	526	Samazināsies; maks. 300	524	462	271	Pašvaldības dati

Rādītāju apzīmējumi:

sarkana krāsa - tendence pasliktinās;

zaļa krāsa - tendence uzlabojas;

melna krāsa - rādītājs palicis nemainīgs.

4. INVESTĪCIJU PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS

2012. gada 22. novembrī saņemtajā Investīciju plānā bija iekļauti 90 projekti.

2014. gada 11. decembrī apstiprināts aktualizētais Cesvainas novada Attīstības programmas 2012. - 2018. gadam Rīcības un Investīciju plāns. Investīciju plānā iekļauti 97 projekti (no tiem 16 ir jaunas projektu idejas).

2014. gada Investīciju plāna aktualizētajā redakcijā bija 97 projekti. No šiem projektiem pilnībā īstenoti 10 projekti, 9 projekti uzsākti, 77 projektu realizācija plānota pēc 2014. gada.

4.1.tabula. Investīciju plāna īstenošanas progress

Prioritāte/ Stratēģiskais mērķis	Plānotais projektu skaits 2012. - 2018.g.	Projektu skaits 2014. g.	Realizētais projektu skaits līdz 2014.g.	Uzsāktie projekti līdz 2014. g.	Pastāvīgi realizējamie projekti	Nav realizēti līdz 2014. g.	Plānots realizēt 2015. - 2018.g.
P1: Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika	37	41	3	5	6	27	33
RV1.1. Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana	5	5	0	0	3	2	5
RV2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība	32	36	3	5	3	25	28
P2: Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība	30	32	5	4	4	19	23
RV3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība	17	16	3	1	2	10	12
RV4.1. Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana	13	16	2	3	2	9	11
P3: Ilgtspējīga vide un teritorija	23	23	2	0	6	21	21
RV5.1. Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana	14	14	0	0	4	10	14
RV6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana	9	9	2	0	2	5	7
KOPĀ:	90	97	10	9	16	77	77

4.2.tabula. Realizētie Investīciju plāna projekti

Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti	Rezultatīvie rādītāji
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija un paplašināšana Cesvainē	Izpildedirektors, SIA „Cesvaines komunālie pakalpojumi”	2012	729930 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Rekonstruēta un paplašināšana ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas Cesvainē

Būvuzrauga pakalpojumi ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas un paplašināšanas līgumam Cesvainē	Izpilddirektors, SIA „Cesvaines komunālie pakalpojumi”	2012	15 650 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Noslēgts līgums par pakalpojumu
Mobilā vakuumsūkņa iekārtas iegāde	Izpilddirektors, SIA „Cesvaines komunālie pakalpojumi”	2012	45 530 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Iegādāts sūknis
Rotaļu laukuma ierīkošana Cesvainē	Izpilddirektors, Labiekārtošanas nodaļa	2013	35 570 EUR; ESF, ERAF	Ierīkots rotaļu laukums, sakārtota vide
Cesvaines internātpamatskolas informatizācija	Skolas direktors, Izpilddirektors	2012	16 360 EUR; ESF, pašvaldība	Iegādāts aprīkojums
Pirmsskola: iekšējo siltumtīklu nomaiņa	Skolas direktors, Izpilddirektors	2014 - 2015	142 280 EUR; ESF	Nomainīts siltumtīkls, uzlabota dzīves vide
Automašīnu stāvlaukuma un ietves ierīkošana pie pirmsskolas izglītības iestādes	Skolas direktors, Izpilddirektors	2013	85 370 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide un drošība, kvalitatīvas izglītības iespējas
Pirmsskola-zibensnovēdēja uzstādīšana visām ēkām	Skolas direktors, Izpilddirektors	2013	5 690 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide, kvalitatīvas izglītības iespējas
Apkures sistēmas maiņa Cesvaines bibliotēkas ēkā no vietējās uz centralizēto	Bibliotēkas vadītājs, izpilddirektors	2013 - 2014	14 000 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide, kvalitatīvas darba telpas
Izstāžu zāles telpas remonts Cesvaines bibliotēkā	Bibliotēkas vadītājs, izpilddirektors	2013 - 2014	28 450 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide, kvalitatīvas telpas, kvalitatīva pakalpojuma sniegšana
Pils kamīnzāles koka paneļu/sienu restaurācija	Izpilddirektors, muzeja speciālists	2013 - 2014	7 000 EUR; ESF; EEZ; ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, tūristu piesaiste, apmeklētāju skaits
Videonovērošanas kameru uzstādīšana Cesvaines pilsētā	Izpilddirektors	2013 - 2016	5 000 EUR; pašvaldība	Uzstādīto kameru skaits un atklāto pārkāpumu reģistrs
Attīstības un plānošanas speciālistu piesaiste	Izpilddirektors, projektu koordinatori	2012	5 690 EUR; ESF	Piesaistīts plānošanas speciālists
Energoefektivitātes paaugstināšana Cesvaines pašvaldības administrācijas ēkā	Izpilddirektors, projektu koordinatori	2012	160 780 EUR; ESF, pašvaldība	Izstrādāts projekts un iegūts finansējums

SECINĀJUMI

Apkopojot informāciju par Cesvaines novada Attīstības programmas 2012. – 2018. gadam īstenošanu no 2012. līdz 2014. gadam, var izdarīt šādus secinājumus:

- 1) Arvien turpinās iedzīvotāju skaita samazināšanās, lielākoties iekšējās migrācijas rezultātā. Tā ir viena no novada lielākajām problēmām, jo iedzīvotāju skaita samazināšanās vecina izglītības iestāžu leņķus.
- 2) Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju palielinās, kas veicina ekonomiskās situācijas uzlabošanu. To veicina arī bezdarba līmeņa samazināšanās.
- 3) LIZ zemes aizaug, tāpēc samazinās zemes, kuras var tikt izmantotas lauksaimniecībā.
- 4) Vislielākie resursi no novada pamatbudžeta tiek tērēti izglītībai, taču skolēnu skaits samazinās.
- 5) Novadā attīstās tūrisma nozare – pieaug tūrisma pakalpojumu sniedzēju skaits, novadu apmeklē arvien vairāk tūristu.
- 6) Uzlabojas tehniskā infrastruktūra, jo pieaug centralizētās kanalizācijas, apkures un ūdensapgādes sistēmu patērētāju skaits.
- 7) Kultūras dzīve novadā attīstās, taču novadā trūkst sportisko aktivitāšu.

PRIEKŠLIKUMI

- Intensīvāk vajadzētu uzsākt un realizēt Investīciju plāna projektus, kas veicinātu novada attīstību pēc izvirzītajiem uzdevumiem.
- Rīcības plānam un Investīciju plānam ir jāsakrāj ar domes budžeta pasākumiem, tā nodrošinot Attīstības programmā atbilstošu paredzēto pasākumu norisi.
- Lai atvieglotu un uzlabotu informācijas apkopošanu ikgadējo uzraudzības ziņojumu izstrādei, nepieciešams strādāt pie datu apkopošanas sistēmas uzlabošanas.
- Novadā būtu nepieciešams organizēt vairāk pasākumus sportam un aktīvajai atpūtai, lai veicinātu iedzīvotāju labklājību.

INFORMĀCIJAS AVOTI

- 1) Ceļu Satiksmes Drošības Direkcijas mājaslapa;
- 2) Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes;
- 3) Cēsaines novada attīstības programma 2012. - 2018. gadam;
- 4) Cēsaines novada pašvaldības iestādes;
- 5) Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2012., 2013. un 2014. gadu;
- 6) Lauku atbalsta dienests;
- 7) Lursoft;
- 8) Nodarbinātības valsts aģentūras statistika;
- 9) Pārtikas un veterinārā dienesta reģistrs;
- 10) Valsts kases mājaslapa;
- 11) Veselības inspekcijas mājaslapa;
- 12) Lauksaimniecības datu centrs.